Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Jana Kobera, *Mezi místem, reprezentací a možnostmi: Hledání urbanistického umístění a architektury eskoslovenské parlamentní budovy*, FF UK Praha 2015

Kolega Kober se mnou debatoval o tématu své práce, napsal ji však zcela samostatně a odevzdal ji tak pozdě, že jsem již nemohl do její koncepce zasáhnout. Musím nicméně přiznat, že odevzdal práci pozoruhodnou, objevnou a především velmi aktuální z dnešního hlediska, uvážíme-li například tahanice kolem postavení nově zřízeného pražského Institutu plánování a rozvoje a Pražských stavebních předpisů. Kolegova práce jasně ukazuje, že postavení architektů a pozice Státní regulační komise pro Velkou Prahu měly za první republiky daleko k idyle a že tehdejší situace naopak v mnohém připomíná situaci dnešní.

Jan Kober se ve své práci zabývá snahami najít dobré umístění a dát adekvátní architekturu instituci prvorepublikového parlamentu. Jak známo, první republika tento problém prakticky vyřešila tak, že umístila parlament do budovy Rudolfina, postaveného pro jiný účel, a nechtěně tak dala najevo, jaký bude její vztah ke kulturním institucím původně v Rudolfinu sídlícím. Kolega Kober přitom podává plastický obraz dramatického střetnutí mezi představami architektů-expertů, kteří by rádi parlament umístili do novostavby, a představami vůdčích politických představitelů parlamentu, kteří nepovažovali za nutné brát názory expertů vážně a dobré snahy architektů bezohledně torpédovali. To se jasně ukazovalo v meziválečných soutěžích na umístění a architektonické řešení parlamentní budovy, do nichž kolega Kober vnesl pořádek. Podařilo se mu přitom hlavně vylíčit velmi vratké postavení Státní regulační komise, které dnes obvykle idealizujeme a vydáváme ho za vzor městského plánování.

Podstatný, ale podle mého soudu i trochu sporný se mi zdá být kolegův výklad na s. 45 (a znovu 75). Kolega tam tvrdí, že přední meziváleční politici hleděli na Státní regulační komisi jako na produkt levicového politického myšlení a že se tento postoj po pádu umírněně

levicových vlád ve dvacátých letech nakonec prosadil. To by však rozhodně stálo za obsáhlejší výklad a za lepší argumentační základnu. Přehlédneme-li totiž názory tehdejších architektů a urbanistů, ukáže se, že to byla spíše (architektonická) politická levice, odkud byla Státní regulační komise nejčastěji kritizovaná. Mezi jejími členy nebyla žádná otevřeně levicově smýšlející osobnost, v případě Antonína Engela nebo Bohumila Hypšmana by se naopak potvrdil opak. Stálo by tu za to zamyslet se nad obecnějším problémem společensko-politického postavení expertů i nad tím, jakou roli v tom hrály dobové debaty o technokratech nebo o potřebě uměleckého ztvárnění města. Velice si však vážím toho, že kolega Kober tento problém svou prací otevřel. Předešla ho v tom před několika lety jedině pražská přednáška americké badatelky Cathleen Giustino , která však nebyla publikovaná a ani jinak zaznamenaná a dnes se už její myšlenky obtížně rekonstruují.

Kolega Kober zasazuje svůj materiál do širšího kontextu. V první řadě se správně zamýšlí nad úlohou instituce parlamentu v politickém životě první republiky. Velmi poutavá jsou i jeho hodnocení výsledku všech uvedených soutěží z architektonického a urbanistického hlediska. Nejvíce zájmu nicméně kolega věnuje rozboru jednotlivých soutěžních projektů a zachází v tom podle mého soudu do přílišných podrobností. Až bude výsledky své práce publikovat, musí najít lepší poměr mezi těmito analýzami a obecnějšími výklady. Jeho práci přesto pokládám za velmi hodnotnou, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji známku B (1-).

Prof. PhDr. Rostislav Švácha, CSc., v Praze 30. 8. 2015